

ning ved hurtigst muligt at søge at faa det Monstrum af en gammel Tyendelov ophævet og skaffe os noget bedre og mere menneskeværdigt i Stedet for. Der er naturligvis mange andre Sider af Forholdene paa Landet, der ere Omtale værd, og som kunde illustrere Manglen paa Lighed og paa Hensyntagen fra det nuværende Samfunds Side, men jeg skal dog i dette Øjeblik indskrænke mig til disse Bemærkninger herom, idet jeg navnlig, hvad Landbrugsministeren sikkert vil anerkende, har holdt mig til Reformer, som, hvad Prisbillighed angaar, ikke ere til at komme udenom.

Til den højtærede Justitsminister har jeg et Par Henvendelser vedrørende Forholdene paa Landet. Jeg skal henstille, om Justitsministeren ikke kunde mene, at Tiden var kommen til at ophæve nogle forældede og ret umulige Love fra 1861, tror jeg, og 1871 om Ligsyn, Skorstenssyn og Brandpolitiet paa Landet. Jeg synes, at Justitsministeren, som er en moderne Mand, burde tænke paa den Del af Befolkningen, som lider under disse forældede Love, under disse gammeldags, mærkværdige Bestemmelser, som kræve, at maaske en Skomager- eller Skrædersvend skal gaa rundt og foretage Ligsyn, hvad der selvfølgelig er ganske nyttigt, da de ikke ere i Stand til, som Videnskaben nu fordrer det, at kunne konstatere, om Liget, der ligger der, maa siges virkelig at være et Lig. Der forlanges endvidere foretaget Skorstenssyn af Mænd, som aldrig have haft Anelse om, hvordan en Skorsten skal være indrettet, og om den er i tilbørlig Forfatning, og der paalægges endelig Landbefolkningen Byrder med Hensyn til Brandpolitiloven, som uden Tvivl kunde indskrænkes i nogen Maade, saaledes at Befolkningen mindre kom til at lide under dens Virkninger, end Tilfældet nu er.

Endelig henleder jeg Opmærksomheden paa et andet og betydelig større og vigtigere Forhold end disse smaa Love, som naturligvis paa deres Maade ere trykkende nok. Det er et Forhold, hvor det i høj Grad gælder om Befolkningens Retsbegreber. Jeg har tidligere omtalt denne Sag, nemlig den Stilling, som Retsbetjentfuldmægtigene indtage under den nuværende Tingenes Tilstand. Afdøde Justitsminister Høgsbro har ogsaa i en foregaaende Samling fremlagt et Forslag vedrørende Retsbetjentfuldmægtigene. Det forekommer mig, at den nu bestaaende Tilstand baade for Befolkningen og for Statens Anseelse er aldeles uforsvarlig. At Dommerfuldmægtigene samtidig med at være Dommer-

fuldmægtige, samtidig med at være Statsembedsmænd eller noget i den Retning, drive privat Sagførervirksomhed, er dog en forkastelig Uting, en Uting, der saa vidt mig bekendt ikke findes i andre Lande — end ikke i Rusland, paastaas der, har man en Tilstand, hvor Dommerfuldmægtigene drive privat Sagførervirksomhed. I Grundloven forudsættes det, at vi skulle have Forvaltningen og Retsplejen adskilte fra hinanden. Det er jo ikke opnaaet, end ikke ved den Retsreform, som Alberti i sin Tid gennemførte. Men at vi ikke ere naaede dertil, er ikke saa mærkeligt, naar vi end ikke ere naaede saa vidt, at vi have faaet privat Geschæft og Retspleje skilte ud fra hinanden.

Forsvarsministeren talte i Gaar om en gammel Anordning fra 1792, var det vist, angaaende Tonen i Hæren. Han ønskede den Tilstand tilbage, hvor man overholdt Anordningen af 1792, saa man behandlede Soldaterne ordentligt. Ogsaa jeg tillader mig med Hensyn til Retsbetjentfuldmægtigene at henvise til nogle gamle Forordninger. I Forordning af 19. August 1735 staar der: „Ingen Dommer maa enten selv eller ved Fuldmægtig koncipere eller forfatte Stævninger eller Indlæg i de Sager, som for ham indstævnes... Og saa staar der noget om, hvor meget i Bøde han skal betale, hvis han gør det alligevel, og tredie Gang skal han have sit Embede forbrudt. Jeg henviser endvidere til Forordningen af 8. Januar 1802, i hvilken den samme Læresætning paa ny indskræpes, at „Dommeren eller den, der gaar ham til Haande i Embedsforretninger, ikke maa befatte sig skriftligt eller mundtligt med Sagførelse for nogen Part i den Ret, som beklædes af af den Dommer, hos hvilken han tjener“. Det forbydes ligeledes disses Fuldmægtige eller Betjente at føre Sager. Men til Trods for disse Forordninger, som altsaa udtale det, som man burde tilstræbe, er man ret langt fra Overholdelsen af denne Tilstand.

De nuværende Forhold paa Herredskontorerne indeholde utvivlsomt en stor Fare for, at Retsfølelsen ganske nedbrydes, og Fare for Misbrug og for, at Statens Forretninger tilsidesættes af Hensyn til den private Geschæft. Det er en Kendsgerning, at man ofte maa vente længe paa at faa Papirer, der skulle udfærdiges gennem Herredskontoret. Man taler om, at Retsbetjentfuldmægtigene skulle have 8 Timers Kontortid, men det gælder neppe, hvor det drejer sig om Statens Forretninger. Hvis det var rigtigt, maatte de Mennesker have en umenneskelig lang Arbejdstid, for